

**נוכחותם של אמנים מהגרים ושוהים זמניים באמנות של מערב אירופה, ארה"ב וארץ ישראל
במחצית הראשונה של המאה ה-20**

**The presence of Immigrant Artists and Temporary Residents in Western European
,North America and Eretz Israel in the he First Half of the 20th Century.**

0821-5583-01

סמינר לתואר שני

4 ש"ס

ד"ר רבקה נ. שוסטרמן

rivkashu@post.tau.ac.il

טלפון: 03-5443625 דואר אלקטרוני:

שעת קבלה: על פי תיאום מראש או בשיעור או בדואל.

בסמינר נתייחס לאמנים שוהים ובעיקר מהגרים אשר הגיעו לערים כגון פאריז ברלין לונדון וניו-יורק במחצית הראשונה של המאה העשרים מסיבות אישיות, חברתיות ופוליטיות. נדון בתרומת דמויות מרכזיות כגון אמני אסכולת פאריז-חלקם מהגרים, אחרים סטודנטים ומבקרים בפאריז, מורי הבאהאוס בדשאו וברלין, גולי אירופה בלונדון וניו-יורק שתרמו ליצירת המודרניזם וראשית הפוסט מודרניזם באמנות ארצות היעד. כמו כן נשאל לגבי הדומה והשונה בפועלם של אמנים מהגרים שהגיעו לירושלים ותל אביב (מספר קטן לחיפה) באותה התקופה.

בסמינר נתייחס למורכבות ביחסים בין האוניברסאלי במודרניזם ותרומתם של המהגרים לתרבות הלאומית במקומם החדש, וזאת על פי המטען האמנותי אישי ולאומי שנשא. נבדוק את השפעת התרבות המקומית וחוויות התאקלמות של המהגרים והשוהים על יצירתם.

במסגרת הדיון נשתמש במושגים הלקוחים, בין השאר, מתחום האסתטיקה והתיאוריות הפוסט קולוניאליות, הזהות, הגלות, הגיאוגרפיה של האמנות. כמו כן נתייחס לנושא ההגירה בספרות.

לצד הדרכה בכתובת עבודה סמינריונית נלמד להפיק ערכים ללקסיקון מקוון לאמנות. הסטודנטים שיבחרו בנושא של אמנות ישראלית יוכלו להעלות ערך ללקסיקון מקוון של אמנות ישראלית שהוא פרויקט משותף של מחקר במערכות מידע ואמנות ישראלית.

This Seminar deals with immigrant artists who arrived in Western Europe and the United States in the first half of the 20th century . Employing concepts derived

from Aesthetic, Post Colonial ,Geographic Art and Identity theories, Diaspora, exile, will discuss the contribution of artists such as members of the E`cole de Paris , teachers in the Bauhaus and Émigré artists in London and New York to the development of art in their new 'homes' and the influence of local culture and personal experiences on their (immigrants) own art . We will also consider immigrant artists in Eretz Israel in the same period .

דרישות הקורס: נוכחות על פי תקנון החוג, השתתפות פעילה, קריאת חובה של ההפניות ברשימת השיעורים והפניות נוספות שינתנו במהלך הסמסטר, הצגת מחקר .
ציון סופי: 20% השתתפות פעילה והצגת מחקר, 80% עבודה סמינריונית.

נושאים (נתון לשינויים):

1 . מבוא

2-4 . א. פאריז

"

Pablo Picasso :Gertrude Stein", Heilbrunn
Timeline of Art History. New York: The Metropolitan Museum of Art, 2000, 2010

חומר יחולק בכיתה

אסכולת פאריז:

Kleeblatt, Norman L. and Kenneth E. Silver (Editors), *An Expressionist in Paris: The Paintings of Chaim Soutine*, Munich, 1998, pp.13-18

ב. מינכן דשאן וברלין

Kochman, Adrienne, "Russian émigré artists and political opposition in fin-de-siècle Munich" 2009

<http://academic.emporia.edu/esrs/vol45/kochman.pdf>

5-7

ג. לונדון

פליטים ומהגרים מגרמניה

Luke, Megan R., "Sculpture for the Hand: Herbert Read in the Studio of Kurt Schwitters" in

Tickner Lisa and Corbett David Peters (editors), *British Art in the Cultural Field 1939-1969*, Chichester and Oxford, 2012, pp.36-54

ד. ניו-יורק

De Kooning and Gorky

Baigell, Mathew, *A concise History of American Painting and Sculpture*, Harper Collins, 1996, pp.297-314

8. ישראל

Manor, Dalia, *Art in Zion: The Genesis of National Art in Jewish Palestine*, New York, 2005. מבוא

9-12 הצגות מחקר.

ביבליוגרפיה כללית

Araeen, Rasheed, "The Other Story: Afro-Asian Artists in Post-War Britain",

Hayward Gallery, London, 1989

חיבור לספרו: *Race-ing Art History*, 2002,

http://books.google.co.il/books?id=oj6JicNIEoIC&pg=PA360&lpg=PA360&dq=kandinsky+immigrant&source=bl&ots=0e1Ua0IT6b&sig=w0GUJgtusbak54XuOjhs34vvHak&hl=iw&sa=X&ei=4SekU72_E4bT7Aa63IGQAg&ved=0CBkQ6AEwADgU#v=onepage&q=kandinsky%20immigrant&f=false

Bailey, Bradley, "Review of T.J. Demos's, *The Exiles of Marcel Duchamp*

Journal of Surrealism and the Americas 2:1 (2008), 140-144

<https://isa.hida.asu.edu/index.php/isa/article/viewFile/46/34>

<http://www.tate.org.uk/context-comment/video/tate-triennial-2009->

Barron, Stephanie, "Exiles and Émigrés, the Flight of European Artists from Hitler,"
Los

Angeles: Harry N. Abrams Inc. Los Angeles County Museum of Art Publishers, 1997

Behr, Shulamith and Marian Malet, *Arts in Exile in Britain*

1933-1945; Politics and Cultural

Identity, vol. 6, The Yearbook of the Research Centre for German and Austrian Exile Studies

London: Institute of Germanic Studies and Romance Studies; University of London, 2004

Bormann, Beatrice von, "Traces of Exile in Art: Max Beckmann and Herbert Fiedler in the

Netherlands, 1939-1945," in Stephan, Alexander (Editor), *Exile and Otherness: New Approaches to the Experience of the*

Nazi Refugees, Oxford, 2006. pp.153-176

Bowl, John E. "The Russian Avant-Garde"

Art Journal, Vol. 41, No. 3, Autumn, 1981, pp. 215-221

College Art Association

Holz, Keith, *Modern German Art for Thirties Paris, Prague, and London: Resistance and*

Acquiescence in a Democratic Public Sphere,

Ann Arbor, 2004

Nochlin, Linda, *Art and the Conditions of Exile: Men/Women, Emigration, Expatriation,*1996

<http://www.jstor.org/stable/pdfplus/1773412.pdf?acceptTC=true&jpdConfirm=true>

Snowman, Daniel, *The Hitler Émigrés: The Cultural Impact on Britain of Refugees from*

Nazism, London, 2002

Sawin, Martica, *Surrealism in Exile and the Beginning of the New York School* ,Mass: Cambridge, London, 1997

Vinzent, Jutta, *Identity and Image : Refugee Artists from Nazi Germany in Britain, 1933-1945,*Weimar., 2006

בלס, גילה, *אופקים חדשים*, תל-אביב, 1980 . (מהדורה חדשה בהכנה)

גינתון, אלן (אוצרת), "העיניים של המדינה" (אמנות חזותית במדינה ללא גבולות), תל אביב, מוזיאון תל-אביב לאמנות, 1998 .

דונר, בתיה, ציור ארצישראלי מאוסף גורארי, קט. תער., תל אביב, מוזיאון תל-אביב לאמנות, 1992 .

הדר, אירית (אוצרת), יואב בראל, קט. תער., תל אביב, מוזיאון תל אביב לאמנות, 2004 .

טרכטנברג, גרסיאלה, בין לאומיות לאמנות: כינון שדה האמנות בתקופת היישוב ובראשית שנות המדינה, ירושלים, 2005 .

כלב, בנו (אוצר), 10+ קבוצת עשר פלוס-מיתוס ומציאות, קט' תער', תל אביב, מוזיאון תל אביב לאמנות, 2008 .

עומר, מרדכי (עורך), 90 שנות אמנות ישראלית: מבחר מאוסף חכמי-הפניקס הישראלי קט. תער., תל אביב, מוזיאון תל-אביב לאמנות, 1998 .

עומר, מרדכי, אמנות ישראלית בת זמננו (מקורות וזיקות), תל-אביב, 2006 .

פרימן, תמי כץ (אוצרת), אחרית דבר, ייצוגי 'קץ' באמנות ישראלית עכשווית, תל אביב, הגלריה האוניברסיטאית על שם גניה שרייבר, 1992 .

פרקש, אהרון, גרפיקה שימושית בארץ ישראל, תל אביב יפו, גלריית פרקש, 1996 .

צלמונה, יגאל ו מנור-פרידמן, תמר, קדימה: המזרח באמנות ישראל, קט. תער., ירושלים, מוזיאון ישראל, 1998 .

צלמונה, יגאל (אוצר), משה גרשוני-, 1980-1986, קט. תער., ירושלים, מוזיאון ישראל, 1986 .

צלמונה, יגאל, 100 שנות אמנות ישראלית, ירושלים, 2010 .

רייטמן נמרוד, בר-אור גליה (אוצרים), משה קופפרמן-בנוסף לצפוי, עין חרוד, משכן לאמנות
עין-

חרוד, 2012 .

שוורץ, ארטורו, מרדכי ארדון: צבעי הזמן, ירושלים ותל אביב, 2003 .

שפירא, יניב, אלימה-בין מסגרת לחלון, קט. תער', תל אביב, מוזיאון תל אביב לאמנות, 2009 .

שפירא שרית, זה לא צבר זה גרניום, -רפי לביא, עבודות מ 1950-2003, קט.
תער', ירושלים, מוזיאון ישראל, 2003 .

תמוז, בנימין (עורך), סיפורה של אמנות ישראל, תל אביב, 1980 .

תמיר, טלי (אוצרת) , שבת בקיבוץ, קט. תער., אשדות יעקב, מוזיאון בית אורי ורמי נחשת,
1998.

פרסומי תערוכות השישים למדינת ישראל 2008 ותערוכות העשור 2006.

מקראות מאמרים מקראי קודש, 2009 , ושוליים 2010 , הוצאת אוניברסיטת בר אילן.

